

ЕПИЛЕПСИЯ, БРЕМЕННОСТ И РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

Пламен БОЖИНОВ
Светла БОЖИНОВА
Стефан ЦЕКОВ
Росен КАЛПАЧКИ

Пламен БОЖИНОВ
Светла БОЖИНОВА
Стеван ЦЕКОВ
Росен КАЛПАЧКИ

ЕПИЛЕПСИЯ, БРЕМЕННОСТ И РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

ПОД РЕДАКЦИЯТА
НА ДОЦ. Д-Р ПЛАМЕН БОЖИНОВ, Д.М.Н.

*Тази книга посвещавам в памет на моя баща и учител
доц. д-р Стоян Панов Божинов.*

© Пламен Божинов, Светла Божинова, Стефан Цеков,
Росен Калпачки, автори
© „Арт Трейсър ООД“, издател

ISBN 978-619-7094-18-3

СЪДЪРЖАНИЕ

Автори	5
Рецензии.....	10
Използвани съкращения.....	19
Глава първа	
ИСТОРИЯ И СЕГАШНО СЪСТОЯНИЕ НА ПРОБЛЕМА	
Пл. Божинов.....	25
I. Влияние на бременността върху епилепсията.....	26
1. Влияние на бременността върху честотата на епилептичните пристъпи.....	29
2. Условия, предизвикващи промяна в честотата на епилептичните пристъпи по време на бременност.....	30
2.1. Хормонални промени.....	30
2.2. Метаболитни и респираторни промени	34
2.3. Психологични промени	34
2.4. Промяна в действието на антиепилептичните медикаменти през бременността	34
3. Епилептични синдроми по време на бременността	35
4. Бременност и status epilepticus.....	36
5. Електроенцефалография по време на бременността	37
6. Влияние на бременността върху епилепсията – обобщение.	38
Глава втора	
ВЛИЯНИЕ НА ЕПИЛЕПСИЯТА ВЪРХУ ПРОТИЧАНЕТО НА БРЕМЕННОСТТА	
Пл. Божинов, Ст. Цеков, Р. Калпачки.....	39
1. Усложнения от страна на майката.....	39
2. Усложнения от страна на плода	40
3. Обобщение	40
Глава трета	
СПЕЦИАЛНИ ГРИЖИ ЗА ЖЕННИТЕ С ЕПИЛЕПСИЯ ПРЕДИ И ПО ВРЕМЕ НА БРЕМЕННОСТТА	
Пл. Божинов, С. Божинова.....	41

Глава четвърта	
ПРЕЕКЛАМПСИЯ–ЕКЛАМПСИЯ ПРИ ЖЕНИ С ЕПИЛЕПСИЯ	
Пл. Божинов, С. Божинова.....	43
Глава пета	
РАЖДАНЕ, НОВОРОДЕНО И ЛАКТАЦИЯ ПРИ БРЕМЕННИ С	
ЕПИЛЕПСИЯ	
Пл. Божинов.....	48
1. Раждане при бременни с епилепсия – поведение,	
усложнения	48
2. Новородено при бременни с епилепсия – особености	49
3. Лактация – правила за кърмене при бременни с	
епилепсия.....	50
4. Препоръки за поведение при раждане, кърмене и грижите за	
новороденото	53
Глава шеста	
ЕФЕКТИ НА ЕПИЛЕПСИЯТА И АНТИЕПИЛЕПТИЧНИТЕ	
МЕДИКАМЕНТИ ВЪРХУ ПЛОДА	
Пл. Божинов, Ст. Цеков, Р. Калпачки.....	54
I. Класически антиепилептични медикаменти	58
1. Phenytoin	58
2. Phenobarbital	59
3. Primidone.....	60
4. Carbamazepine	61
5. Valproic acid.....	62
6. Ethosuximide.....	64
7. Бензодиазепини	65
- Clonazepam	65
- Diazepam.....	66
- Lorazepam и Nitrazepam	66
II. Нови антиепилептични медикаменти	66
1. Lamotrigine	66
2. Oxcarbazepine	68

3. Topiramate	69
4. Gabapentin.....	70
5. Vigabatrin.....	70
6. Levetiracetam.....	71
III. Обобщение	71

Глава седма

НЕРЕШЕНИ ПРОБЛЕМИ ПРИ ЕПИЛЕПСИЯ И БРЕМЕННОСТ –
ОБОБЩЕНИЕ НА ЛИТЕРАТУРНИТЕ ДАННИ

Пл. Божинов.....	74
-------------------------	-----------

Глава осма

ВЪВЕДЕНИЕ В ЕПИЛЕПТОЛОГИЯТА ЗА СПЕЦИАЛИСТИ ПО
АКУШЕРСТВО И ГИНЕКОЛОГИЯ

Пл. Божинов.....	76
-------------------------	-----------

Глава девета

СОБСТВЕНИ РЕЗУЛТАТИ ПРИ ПРОСПЕКТИВНО
ПРОУЧВАНЕ НА БРЕМЕННИ ЖЕНИ С ЕПИЛЕПСИЯ ЗА
ШЕСТНАДЕСЕТГОДИШЕН ПЕРИОД (1997–2012 г.)

Пл. Божинов, С. Божинова.....	83
--------------------------------------	-----------

I. Цел, задачи, материал и методи.....	83
--	----

II. Резултати и обсъждане.....	87
--------------------------------	----

1. Влияние на епилепсията върху бременността, раждането и перинаталните усложнения	87
---	----

2. Установяване на честотата и начина на протичане на хипертензивните заболявания през бременността (Preeclampsia–Eclampsia)	108
--	-----

3. Влияние на бременността върху епилепсията и вид на епилептичните пристъпи преди, по време на бременността и в послеродовия период	115
--	-----

4. Електроенцефалографски находки при бременни жени с епилепсия	120
--	-----

5. Изследване на възможностите за оптимизиране на лечението с антиепилептични медикаменти преди и по време на раждането и в пуерпериума.....	122
--	-----

5.1. Valproic acid	125
5.2. Carbamazepine.....	126
5.3. Oxcarbazepine.....	126
5.4. Lamotrigine.....	127
5.5. Phenobarbital.....	128
5.6. Clonazepam	129
5.7. Topiramate	130
5.8. Phenytoin.....	130
6. Установяване на влиянието на епилепсията и антиепилептичните медикаменти върху плода, новороденото и лактацията.....	133
7. Малформации при жени с епилепсия.....	137
8. Лактация при жени с епилепсия.....	143
9. Изводи	146

Глава десета

**ЕПИЛЕПСИЯ И БРЕМЕННОСТ – ПРАКТИЧЕСКИ ПРЕПОРЪКИ
ЗА ПОВЕДЕНИЕ**

Пл. Божинов.....149

Глава единадесета

**РАЗВИТИЕ НА НОВОРОДЕНОТО НА РОДИТЕЛИ С ЕПИЛЕПСИЯ
Пл. Божинов, Ст. Цеков.....154**

Глава дванадесета

**ЕПИЛЕПСИЯ, БРЕМЕННОСТ И МОНИТОРИРАНЕ НА
ПЛАЗМЕННИТЕ КОНЦЕНТРАЦИИ НА АНТИЕПИЛЕПТИЧНИТЕ
МЕДИКАМЕНТИ**

Р. Калпачки, Пл. Божинов.....172

Глава тринадесета

**ДЪЛГОСРОЧНИ ЕФЕКТИ НА АНТИЕПИЛЕПТИЧНИТЕ
МЕДИКАМЕНТИ ВЪРХУ НЕРВНО-ПСИХИЧНОТО РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦА, РОДЕНИ ОТ МАЙКИ С ЕПИЛЕПСИЯ**

Ст. Цеков, Пл. Божинов.....189

Пламен Божинов, Светла Божинова,
Стефан Цеков, Росен Калпачки

ЕПИЛЕПСИЯ, БРЕМЕННОСТ И РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

под редакцията на доц. д-р Пламен Божинов, д.м.н.

Българска. Първо издание

**Пламен Божинов, Светла Божинова,
Стефан Цеков, Росен Калпачки, автори**

доц. д-р **Мая Пенкова Дановска-Младенова**, рецензент
проф. д-р **Славчо Томов Томов**, рецензент

Петър Желев, компютърен дизайн и предпечат
Зоряна Стоянова, коректор

„Арт Трейсър“ ООД, издател

ISBN 978-619-7094-18-3

9 786197 094183